

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ**

Центр правового забезпечення розвитку науки і технологій

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням вченої ради

Науково-дослідного інституту

інтелектуальної власності НАПрН України

26 вересня 2024р, протокол № 10

Голова вченої ради

Наталія МИРОНЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ ТА ЗАХИСТУ СУМІЖНИХ ПРАВ

рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий) рівень

галузь знань 08 «Право»
(шифр і назва)

спеціальність 081 «Право»
(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

Розробники учений секретар НДІ інтелектуальної власності НАПрН України,

к.ю.н. Федорова Надія Вікторівна
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2024 рік

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми охорони та захисту суміжних прав» вивчається аспірантами II курсу навчання.

Курс розрахований на поглиблене вивчення теоретичних та нормативних засад суміжних прав, правового регулювання відносин у сфері використання виконань, фонограм, відеограм, програм організацій мовлення, отримання необхідних навичок кваліфікації об'єктів суміжних прав, умов їх правової охорони, порядку і способів захисту суміжних прав.

Предмет курсу складають: принципи правової охорони суміжних прав, доктринальні засади об'єктів суміжних прав, правовий статус суб'єктів суміжних прав, актуальні проблеми використання об'єктів суміжних прав, особливості захисту суміжних прав.

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, рівень вищої освіти		
Галузь знань	08 «Право»	
Спеціальність	081 «Право»	
Рівень вищої освіти	третій (освітньо- науковий) рівень	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Кількість кредитів ЕКТС	1	
Кількість модулів	1	
Кількість змістових частин	2	
Загальна кількість годин	30	
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форми навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	II	II
Семестр	3	3
Лекційні заняття	12	4
Практичні, семінарські заняття	8	2
Самостійна робота	10	24
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є глибоке засвоєння знань у сфері правової охорони об'єктів суміжних прав, правового регулювання відносин, що виникають у зв'язку з їх використанням.

2.2. Завдання навчальної дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен

1. Знати:

- науково-теоретичні та законодавчі положення про суміжні права;
- характеристики та умови правової охорони виконань, фонограм, відеограм, програм організацій мовлення;
- правовий статус суб'єктів суміжних прав;
- особливості майнових суміжних прав;
- основні види порушень суміжних прав;
- основні способи захисту суміжних прав.

2. Вміти:

- кваліфікувати види об'єктів суміжних прав;
- визначати суб'єктів суміжних прав;
- оцінювати наявність та характер порушення суміжних прав;
- застосовувати нормативно-правові акти для прийняття обґрунтованих рішень у спірних відносинах, що виникають у зв'язку з використанням об'єктів суміжних прав.

2.3. Перелік компетентностей з дисципліни

№	Програмна компетентність	Відповідність дисципліни компетентності
	Інтегральна компетентність	
	<i>Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері права, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення</i>	+
	ЗК – загальна компетентність	
ЗК01	<i>Здатність генерувати нові ідеї (креативність)</i>	+
ЗК02	<i>Здатність розробляти наукові проекти та управляти ними</i>	+

ЗК03	<i>Здатність розв'язувати комплексні проблеми на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору</i>	+
ЗК04	<i>Здатність усно і письмово презентувати результати власного наукового дослідження українською та іноземною мовами, глибоко розуміти іноземні наукові та професійні тексти за напрямом досліджень.</i>	+
СК – спеціальні (фахові) компетентності		
СК01	<i>Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у галузі права та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з права та суміжних галузей</i>	+
СК02	<i>Здатність збирати, опрацьовувати та аналізувати правові джерела (нормативно-правові акти, доктринальні джерела, судову практику)</i>	+
СК03	<i>Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті та проєктах правничої освіти у системі освіти дорослих</i>	+
СК04	<i>Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері права та забезпечувати якість виконуваних досліджень; дотримання права інтелектуальної власності та стандартів академічної доброчесності</i>	+
СК05	<i>Здатність моделювати оптимальні варіанти вирішення складних правових проблем, прогнозувати можливі наслідки їх реалізації</i>	+
СК06	<i>Здатність здійснювати експертну діяльність у сфері права</i>	+
СК07	<i>Здатність виявляти нові інституційні етичні виклики та етичні виклики в житті суспільства і пропонувати для них правові механізми розв'язання</i>	+

2.4. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (Знання (Зн1); Уміння/навички (Ум1, Ум2, Ум3); Комунікація (К1, К2); Відповідальність та автономія (АВ1, АВ2))		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
Зн1	<i>Знати:</i> науково-теоретичні та законодавчі положення про суміжні права; характеристики та умови правової охорони виконань, фонограм, відеограм, програм організацій мовлення; правовий статус суб'єктів	<i>лекція, семінарське заняття, самостійна робота</i>	<i>Експрес опитування, тестування, доповіді, наукова робота, розв'язання</i>	30%

	суміжних прав; особливості майнових суміжних прав; основні види порушень суміжних прав; основні способи захисту суміжних прав		задач	
Ум1	<i>Вміти:</i> кваліфікувати види об'єктів суміжних прав; визначати суб'єктів суміжних прав; оцінювати наявність та характер порушення суміжних прав, досліджувати та робити висновки щодо змісту правових концепцій, доктрин тлумачення сутності суміжних прав; застосовувати нормативно-правові акти для прийняття обґрунтованих рішень у спірних відносинах, що виникають у зв'язку із створенням та використанням об'єктів суміжних прав.	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота</i>	<i>Експрес опитування, тестування, доповіді, наукова робота, розв'язання задач</i>	20%
К1	<i>Формулювати та висловлювати</i> свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати та брати участь в аргументованій професійній дискусії при аналізі об'єктів суміжних прав	<i>Семінарське заняття, самостійна робота</i>	<i>Експрес опитування, тестування, доповіді, наукова робота, розв'язання задач</i>	20%
АВ1	<i>Аналізувати</i> інформацію з першоджерел, оцінювати її з позицій наступності та новизни, використовувати сучасні інформаційні технології і бази даних при визначенні специфіки охорони та захисту суміжних прав; <i>формулювати</i> правові позиції для розв'язання проблем і практичних ситуацій у сфері суміжних права	<i>лекція, семінарське заняття, самостійна робота, експрес опитування, підсумкова контрольна робота</i>	<i>Експрес опитування, тестування, доповіді, розв'язання задач, наукова робота</i>	20%
АВ2	<i>Визначати та досліджувати</i> проблеми правового регулювання суміжних права; <i>здійснювати пошук</i> шляхів удосконалення правового регулювання суміжних прав; <i>аналізувати</i> нормативно-правові акти для розв'язання наукових та науково-практичних проблем у сфері суміжних прав	<i>Лекція, семінарське заняття, самостійна робота</i>	<i>Експрес опитування, тестування, доповіді, розв'язання задач, наукова робота</i>	10%

2.5. Відповідність результатів навчання компетентностям дисципліни

Результати навчання	Компетентності										
	Загальні компетентності				Спеціальні компетентності						
	ЗК01 (Зн1; Ум1; К1, АВ1, АВ2)	ЗК02 (Зн1; К1, К2)	ЗК03 (Ум1; АВ1)	ЗК04 (Ум2; К1, К2; АВ1)	СК01 (Зн1; Ум1; К1, АВ1, АВ2)	СК02 (Ум2, Ум3; К2)	СК03 (Зн1; К1, К2; АВ2)	СК04 (Ум2, Ум3; АВ1)	СК05 (Зн1; Ум1; АВ1)	СК06 (Зн1; Ум1; К2, АВ1)	СК07 (Зн1; Ум1; АВ1)
РН01 Мати передові концептуальні та методологічні знання у сфері права і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень, отримання нових знань та здійснення інновацій			+	+	+		+	+	+		+
РН02 Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми права державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях		+			+						+
РН03 Застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права	+				+		+			+	+
РН04 Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків	+		+		+					+	+

<i>належні аргументи, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні наукові джерела; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого правового та загальносоціального контекстів.</i>											
PH05 <i>Планувати і виконувати теоретичні та прикладні дослідження з права та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного наукового інструментарію, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу передових концептуальних і методологічних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням стандартів академічної та професійної етики.</i>			+		+						+
PH06 <i>Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці.</i>	+		+				+	+	+		
PH07 <i>Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення, аналізу й збереження даних та інформації, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та складної структури, спеціалізовані програмне забезпечення, бази даних та інформаційні системи у науковій, викладацькій, правотворчій та правозастосовній діяльності</i>					+			+		+	

PH08 Розробляти, реалізовувати та здійснювати управління науковими та інноваційними проєктами, які дають можливість створювати законопроектну та правозастосовну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні правові проблеми з урахуванням етичних, соціально-управлінських, соціально-економічних, екологічних та духовно-культурних аспектів, забезпечувати реєстрацію прав інтелектуальної власності щодо наукових результатів	+	+		+	+		+		+	+	+
PH09 Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін				+			+				
PH10 Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження	+	+			+			+		+	+
PH11 Здійснювати доктринальне тлумачення норм національного, міжнародного та права Європейського Союзу, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах			+	+	+			+		+	

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Особливості правової охорони суміжних прав

Тема 1. Загальна характеристика об'єктів суміжних прав.

Тема 2. Правовий статус суб'єктів суміжних прав.

Тема 3. Виникнення і здійснення суміжних прав.

Тема 4. Обмеження майнових суміжних прав.

Змістовий модуль 2. Форми і способи захисту суміжних прав

Тема 1. Види порушень суміжних прав.

Тема 2. Форми і способи захисту суміжних прав.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		лекції	семінари	самостійна робота		лекції	семінари	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Особливості правової охорони суміжних прав								
Тема 1. Загальна характеристика об'єктів суміжних прав	4	2	2	–	4	–	–	4
Тема 2. Правовий статус суб'єктів суміжних прав	4	2	2	–	4	2	2	–
Тема 3. Виникнення і здійснення суміжних прав	4	2	2	–	6	–	–	6
Тема 4. Обмеження майнових суміжних прав	6	2	–	4	4	–	–	4
Разом за змістовим модулем 1	18	8	6	4	18	2	2	14
Змістовий модуль 2. Форми і способи захисту авторського права								
Тема 5. Види порушень суміжних прав	6	2	–	4	6	–	–	6
Тема 6. Форми і способи захисту суміжних прав	6	2	2	2	6	2	–	4
Разом за змістовим модулем 2	12	4	2	6	12	2	–	10
Усього годин	30	12	8	10	30	4	2	24

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Загальна характеристика об'єктів суміжних прав. Загальні засади суміжних прав та їх джерела. Характеристика та умови правової охорони виконань, фонограм, відеограм, програм організацій мовлення.	2	–
2	Правовий статус суб'єктів суміжних прав. Виконавці. Виробники фонограм та відеограм. Організації мовлення. Особисті немайнові та майнові права суб'єктів суміжних прав.	2	2
3	Виникнення і здійснення суміжних прав. Особливості виникнення правової охорони на об'єкти суміжних прав. Розпорядження майновими суміжними правами. Строк чинності суміжних прав.	2	–
4	Форми і способи захисту суміжних прав. Самозахист суміжних прав. Юрисдикційна форма захисту суміжних прав. Способи захисту суміжних прав. Захист суміжних прав при порушеннях у мережі Інтернет.	2	–
Усього		8	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Загальна характеристика об'єктів суміжних прав. Загальні засади суміжних прав та їх джерела. Характеристика та умови правової охорони виконань, фонограм, відеограм, програм організацій мовлення.	–	4
2	Виникнення і здійснення суміжних прав. Особливості виникнення правової охорони на об'єкти суміжних прав. Розпорядження майновими суміжними правами. Строк чинності суміжних прав.	–	6
3	Обмеження майнових суміжних прав. Випадки вільного використання об'єктів суміжних прав. «Триступеневий тест» згідно з міжнародними договорами у сфері суміжних прав	4	4
4	Види порушень суміжних прав. Поняття порушення суміжних прав. Характеристика видів порушення суміжних прав.	4	6
5	Форми і способи захисту суміжних прав. Самозахист суміжних прав. Юрисдикційна форма захисту суміжних прав. Способи захисту суміжних прав. Захист суміжних прав.	2	4
Усього		10	24

7. Методи навчання

При проведенні лекцій з метою здійснення наочних ілюстрацій та забезпечення засвоєння матеріалу використовуються мультимедійні презентації та аудіовізуальна продукція, проводиться робота в групах. На семінарських заняттях відбувається розв'язання ситуаційних завдань, розбір та вирішення кейсів.

8. Методи контролю

Контроль знань аспірантів проводиться у таких формах: експрес-опитування, доповідь (повна відповідь на питання), доповнення відповіді, вільна дискусія, виконання індивідуального завдання, вирішення задач.

9. Критерії оцінювання результатів навчання аспірантів

Оцінювання знань аспірантів здійснюється за результатами реалізації методів контролю знань на семінарських заняттях. Загальна максимальна кількість балів за результатами вивчення дисципліни може становити 100 балів.

Поточний контроль та самостійна робота						Сума
Змістовний модуль 1			Змістовний модуль 2			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	100
18	18	15	15	15	19	

Орієнтовні форми контролю знань на лекціях і семінарських заняттях та їх оцінка:

- експрес-опитування – до 3 балів;
- доповідь (повна відповідь на питання) – до 5 балів;
- доповнення відповіді – до 2 балів;
- участь у дискусії – до 2 балів;
- виконання індивідуального завдання – до 5 балів;
- вирішення задачі – до 5 балів;
- мінімальний бал за участь в семінарському занятті – 1.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82 – 89	добре	
74 – 81		
64 – 73	задовільно	
60 – 63		
35 – 39	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Нормативно-правові акти.

Міжнародні документи:

1. Брюссельська конвенція про розповсюдження несучих програм сигналів, що передаються через супутник від 21 травня 1974 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_250#Text.

2. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_052#Text.

3. Договір ВОІВ про авторське право // Про приєднання до Договору див. Закон № 2733-III від 20.09.2001 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_770#Text.

4. Договір ВОІВ про виконання і фонограми // Про приєднання до Договору див. Закон № 2732-III від 20.09.2001 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_769#Text.

5. Женевська конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм 1971 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_124#Text.

6. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_763#Text.

7. Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників

фонограм і органів мовлення 1961 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_763#Text.

8. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Угоду ратифіковано Законом № 1678-VII від 16.09.2014.

Загальне законодавство у сфері інтелектуальної власності:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

2. Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.

4. Кримінальний кодекс України (ст. 176, 203-1). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.

5. Митний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.

6. Кримінальний процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.

7. Господарський процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>.

8. Цивільний процесуальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>.

9. Про захист інтересів осіб у сфері інтелектуальної власності під час дії воєнного стану, введеного у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України. Закон України від 01 квітня 2022 року № 2174-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2174-20#Text>.

10. Про внесення змін до деяких законів України щодо створення національного органу інтелектуальної власності: Закон України від 16 червня 2020 року № 703-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/703-20#Text>.

11. Про державну підтримку кінематографії в Україні від 23 березня 2017 р. ВВР, 2017, №20, ст. 240. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1977-19#Text>.

12. Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав: постанова Кабінету

Міністрів України від 18 січня 2003 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/72-2003-%D0%BF#Text>.

13. Про затвердження Порядку сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності: постанова Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1716-2004-%D0%BF#Text>.

14. Регламент Апеляційної палати Національного органу інтелектуальної власності: наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 02 березня 2012 р. № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0610-21#Text>.

Спеціальне законодавство України у сфері авторського права і суміжних прав:

1. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 01.12.2022 року № 2811-IX. Офіційний вісник України. 2023. № 3. Ст. 53.

2. Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав. Закон України від 15.05.2018 року. Відомості Верховної Ради. № 32. ст. 242 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2415-19#Text>.

3. Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав: постанова Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 р. № 72. Офіційний вісник України. 2003. № 4. стор. 298. Ст.129.

4. Про затвердження порядків та умов перерахування організаціями колективного управління коштів до державної установи, що виконує спеціальні функції щодо сприяння національно-культурному розвитку України: постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2021 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1112-2021-%D0%BF#Text>.

5. Про затвердження Порядку державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються майнових прав на твір: наказ Міністерства економіки України 09.10.2023р. №11319. URL: https://ips.ligazakon.net/document/re40816?utm_source=jurliga.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=jl03&_ga=2.242737282.1400178053.1700922992-1523482285.1681398484#_gl=1*13rxptl*_gcl_au*MTUyMDQ4MTQwNS4xNjk3Njk1Njc5.

6. Про затвердження Порядку формування та ведення національного переліку вебсайтів, що викликають занепокоєння щодо дотримання прав інтелектуальної власності: наказ Міністерства економіки України 11 березня 2024 р. №2945. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0357-24#Text>.

Акти законодавства ЄС у сфері авторського права і суміжних прав:

1. Директива Ради від 03.10.1989 89/552/ЄЕС про координацію певних положень, визначених законами, підзаконними актами, та адміністративних заходів у державах-членах, що стосуються здійснення діяльності з телевізійного мовлення (Council Directive 89/552/EEC of 3 October 1989 on the coordination of certain provisions laid down by Law, Regulation or Administrative Action in Member States concerning the pursuit of television broadcasting activities) OJ L 298, 17.10.1989, p. 23–30.

2. Директива Ради 93/83/ЄЕС від 27.09.1993 про координацію деяких положень авторського права і суміжних прав при застосуванні їх до супутникового мовлення і кабельної ретрансляції (Council Directive 93/83/EEC of September 1993 on the coordination of certain rules concerning copyright and rights related to copyright applicable to satellite broadcasting and cable retransmission) OJ L 248, 6.10.1993, p. 15–21.

3. Директива № 2001/29/ ЄС Європейського Парламенту та Ради від 22.05.2001 про гармонізацію певних аспектів авторського права та суміжних прав у інформаційному суспільстві (Directive 2001/29/EC of the European Parliament and of the Council of 22 May 2001 on the harmonisation of certain aspects of copyright and related rights in the information society) OJ L 167, 22.6.2001, p. 10–19.

4. Рекомендації Комісії від 18.05.2005 щодо колективного міжнародного управління авторськими і суміжними правами стосовно правомірного надання музичних послуг онлайн (Commission Recommendation of 18 May 2005 on collective cross-border management of copyright and related rights for legitimate online music services (Text with EEA relevance) OJ L 276, 21.10.2005, p. 54–57; OJ L 349M, 12.12.2006, p. 475–478 (MT).

5. Директива Європейського Парламенту і Ради 2006/115/ЄС від 12.12.2006 про право на прокат і позичку та деякі суміжні права у сфері інтелектуальної власності (кодифікована версія) (Directive 2006/115/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on rental right and lending right and on certain rights related to copyright in the field of intellectual property (codified version)) OJ L 376, 27.12.2006, p. 28–35.

6. Директива Ради Європейського парламенту і Ради 2006/116/ЄС від 12.12.2006 про строки охорони авторського права і деяких суміжних прав (кодифікована версія) (Directive 2006/116/EC of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 on the term of protection of copyright and certain related rights (codified version)) Official Journal L 372, 27/12/2006.

11. Рекомендована література

Базова література:

1. Інтелектуальне право України / за заг. ред. Яворської О. С. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016.
2. Коваль И.Ф. Защита прав интеллектуальной собственности: учеб. пособ. / под общ. ред. Е. П. Орлюк. Киев: Лазурит-Полиграф, 2010.
3. Основи інтелектуальної власності: навч. посібник / О. П. Орлюк (кер. авт. кол.), А. О. Кодинець, Ю. В. Носік та ін.; за ред. О. П. Орлюк. Київ: Інтерсервіс, 2016.
4. Правове забезпечення сфери інтелектуальної власності в Україні в контексті європейської інтеграції: концептуальні засади: монографія / за наук. ред. О. П. Орлюк. Київ: Лазурит-Поліграф, 2010. 464 с.
5. Право інтелектуальної власності: академ. курс. Підручник для студентів вищих навчальних закладів / О. А. Підпригора, О. Б. Бутнік-Сіверський, В. С. Дроб'язко та ін.; За ред. О. А. Підпригори, О. Д. Святоцького. 2-ге вид., переробл. та допов. Київ: Ін Юре, 2004.
6. Право інтелектуальної власності: акад. курс: підруч. для студ. вищих навч. закладів / О.П. Орлюк, Г.О. Андрощук, О.Б. Бутнік-Сіверський та ін.; за ред. О.П. Орлюк, О.Д. Святоцького. Київ: Ін Юре, 2007.
7. Право інтелектуальної власності: навчальний посібник / Еннан Р. Є., Кулініч О. О., Мазуренко С. В., Менсо І. В., Романадзе Л. Д. Київ: Алерта, 2016.
8. Право інтелектуальної власності: підручник / О. І. Харитонов, Є. О. Харитонов, Т. С. Ківалова, В. С. Дмитришин, О. О. Кулініч, Л. Д. Романадзе та ін.; за заг. ред. О. І. Харитонової. Київ: Юрінком Інтер, 2016.
9. Право інтелектуальної власності: підручник. За заг. ред. Булеци С. Б., Чепис О. І. Ужгород: РІК-У, 2019.
10. Світличний О. П. Право інтелектуальної власності: підручник. Вид. 2, змін. і доп. Київ: НУБіП України, 2016.
11. Сорока Н. Є. Авторське право і суміжні права в інформаційному суспільстві: європейський досвід: монографія. Київ, 2019.
12. Лубчук О. Д. Правова охорона прав інтелектуальної власності на кінематографічний твір. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право (08 - Право). Львівський національний університет ім. І. Франка. 2022.
13. Штефан А. С. Авторське право і суміжні права: особливості правової

охорони, здійснення та захисту: монографія. Київ: Інтерсервіс, 2017.

14. Штефан А. С. Актуальні проблеми охорони та захисту суміжних прав: практикум. НДІ ІВ НАПрНУ. К. : Інтерсервіс, 2020.

Допоміжна література:

1. Андрусів У. Б. Ключові питання цивільно-правової охорони інформаційного контенту організацій мовлення. *Часопис Київського університету права*. 2016. № 1.

2. Андрусів У. Б. Новели міжнародної охорони організацій мовлення: Досвід ВОІВ. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Юридичні науки*. 2018. Т. 29 (68). № 3.

3. Андрусів У. Б. Основні аспекти охорони суб'єктивних прав організацій мовлення на міжнародному рівні. *Часопис Київського університету права*. 2017. № 4.

4. Боженів М. І. Національні та іноземні особливості відповідальності провайдерів за порушення авторських і суміжних прав. *Актуальні проблеми правознавства*. 2017. Вип. 3.

5. Бурило Ю. П. Передачі (програми) організацій мовлення як об'єкти права інтелектуальної власності та об'єкти інформаційних правовідносин. *Приватне право і підприємництво*. 2015. Вип. 14.

6. Вахонєва Т. М. Вплив міжнародного права на формування та правову охорону авторських і суміжних прав в Україні. *Альманах міжнародного права*. 2016. Вип. 11.

7. Вахонєва Т. М. Юридичний зміст майнових прав виконавців як суб'єктів суміжних прав за законодавством України. *Держава і право. Юридичні і політичні науки*. 2013. Вип. 60.

8. Верес І. Я. Ознаки та поняття об'єктів суміжних прав. *Право і суспільство*. 2015. № 5 (3).

9. Дроб'язко В. Охорона прав виконавців відповідно до законодавства Німеччини. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2022. № 4.

10. Дроб'язко В., Троцька В. Цивільно-правовий захист авторського права і суміжних прав у Федеративній Республіці Німеччина та Україні. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2023. № 6.

11. Дорошенко Д. Проблеми охорони трансляцій спортивних заходів у контексті авторського права і суміжних прав. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2023. № 6.

12. Зеленов Г. М., Зеленова М. О. Аналіз окремих законодавчих ініціатив,

які спрямовані на захист авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2017. № 2.

13. Зеров К. Огляд теоретичних підходів щодо правової охорони об'єктів згенерованих системами штучного інтелекту у сфері авторського права і суміжних прав. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2021. № 6.

14. Кодинець А. Захист прав інтелектуальної власності в умовах впровадження судової реформи. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 3.

15. Костів О. Особливості розширеного колективного управління об'єктами авторського права і (або) суміжних прав за основним законодавством України. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2021. № 4.

16. Москаленко К. В. Продюсерський договір в сфері музичного шоу-бізнесу: цивільно-правові аспекти: автореф. дис... канд. юрид. наук. Київ, 2014.

17. Сорока Н. Джерела авторського права та суміжних прав у Європейському Союзі. *Вісник Львівського університету. Серія: Міжнародні відносини*. 2014. Вип. 35.

18. Троцька В. Авторське право і суміжні права онлайн-медіа. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2024. № 1.

19. Троцька В. Обмеження майнових прав виконавців, виробників фонограм відповідно до законодавства України та ЄС. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2022. № 3.

20. Троцька В. Позасудове врегулювання спорів згідно з Європейським законодавством про авторське право і суміжні права в єдиному цифровому ринку. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2022. № 1.

21. Троцька В. Сутність вільного використання об'єктів авторського права і суміжних прав. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2014. № 4.

22. Цюпко Б. А. Захист суміжних прав організацій мовлення у мережі інтернет. *Web of science and Academic Researcher*. 2019. № 1.

23. Штефан А., Зеров К. Припинення порушень авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет: огляд законодавчих новел. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2017. № 3.

24. Штефан А. Камкординг, кардшейрінг, піратство: законодавчі новели щодо видів порушень авторського права і суміжних прав. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2017. № 3.

25. Штефан А. Компенсація за порушення авторського права і суміжних

прав. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2019. № 3.

26. Штефан А. Якість законодавства у сфері авторського права і суміжних прав з позиції принципу правової визначеності. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2023. № 6.

27. Штефан О. Цивільно-правові способи захисту авторського права і суміжних прав: новації законодавства. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2023. № 1–2.

28. Штефан О. Вимоги та способи захисту авторського права і суміжних прав: співвідношення понять. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2023. № 4–5.

30. Яворська О. С. Охорона авторських і суміжних прав у разі їх порушення з використанням мережі Інтернет. *Право України*. 2018. № 1.

12. Інформаційні ресурси

Нормативно-правові акти в сфері інтелектуальної власності:
<https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=f282e17e-9c14-4b88-9450-8f7cc12c158e&title=ZakonodavstvoVSferiIntelektualnoiVlasnosti>

Державна система правової охорони інтелектуальної власності:
<https://ukrpatent.org/uk/articles/copyright-normativno-pravova-baza>

Архів номерів журналу «Теорія і практика інтелектуальної власності»:
<http://www.inprojournal.org/uk/golovna/>

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського:
www.nbuv.gov.ua